

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Secvndvm. Alterum Societatis incrementum in Ordinis
confirmatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

staretur, Ignatium, vt instaret, mouebat magna indoles. Norat vt prudens, in incultis agris ex inutilium herbarum luxurie fertilitatem colligi. Norat equorum domitoribus ferocissimos placere: eos esse, qui, vbi frenum pati didicerint, aduersam frangant aciem, & per prostrata caduera equitem suum ad gloriam vehant. Nec diu elusus labor. dedit mox manus, & contumaciam strenuitate pensauit. Inde Iacobum Lainium Seguntinum, & Alphonsum Salmeronem Toletanum, cum ingenij studiorumque similitudo sociasset inter se; salutis & perfectionis studium ad Ignatium aggregauit. Post hos Nicolaus Bobadilla Palentinus, primum officii delinitus, mox vitæ proposito coniunctus est. Sextum se addidit Simon Rodericius Lusitanus, acri iuuenis ingenio & indole præclarâ. Claudius Iaius Gebennensis aliquantò post; postremi duo, Ioannes Codurius & Paschasius Broëtus, Belga hic, ille Allobrox, post Ignatij Lutetiâ discessum se coniungere. Ita ex paucis hominibus, patriâ, ætate, moribus, consilio discrepantibus, velut ex variis elementis, pulcherrimi corporis coaluere principia. Nec diuersitas vel auspicio caruit, vel fructu. Quòd natione differrent, monebantur non ad alicuius se gentis, sed ad omnium populorum salutem congregatos. Consiliorum dispar ratio subita conuersionis consensusque Deum prodebat auctorem. Cetera dissimilitudo documentum dabat posteris, vt, cum adeò dissidentes non nisi per charitatem coiuisset cognoscerent, eodem vinculo continerent communitatem suam, quo esset initio colligata. Paucitas verò, cum operum quæ aggressi sunt magnitudine composita, quantum admirationis haberet, numquam manifestius fuit, virtute potius quàm numero, concordia & conspiratione quàm magnis apparatibus, res geri. Quamquam verisimile est, Ignatium, dum nouam condere militiam in animo haberet, hos velut Præfectos Tribunosque legisse, de reliquis copiis satis securum, si idoneos Duces nactus esset.

CAPVT SECVNDVM.

Alterum Societatis incrementum in Ordinis confirmatione.

Res erat vnus ætatis, paucorum hominum societas. Vt perennaret, Religiosum Ordinem condi placuit. Assensit Paulus III. Pontifex Maximus, eâ lege, vt, quoniam exercitus in morem variis distingueretur ordinibus, Professi, qui velut prætoriani milites sunt, supra sexaginta ne essent. Sed vbi arborem plantaueris, difficile est crescendi legem præscribere. Dante incrementum Deo, nequidquam obicem ponas. Quos verò nouæ huic propagini diuina bonitas auctus sponderet, non dubiis apparebat indicis. Vixdum in Europâ firmare radices cœperat, & iam vsque ad vltimas Orientis terras lato penetrarat prouentu: vix paucis inferre se prouinciis; & iam plerasque sui desiderio compleerat. Studia ciuitatum, postulata Principum, vota populorum, per litteras atque Oratores indies adferebantur. cumque vnâ obuersarentur oculis animarum pereuntium strages, videbatur quoddam miseræ

*Professorū
numerus
restringitur
ad
sexaginta.*

*Societas à
pluribus
populis ex-
petitur.*

ria

ria genus, non posse miseris subuenire. Quid tamen plurimis fieret, si adeo angustis circumdata cancellis, nec terminos suos Societas, nec labores proferre posset? ostensum sibi, non concessum auxilium dicerent; miserabilius perituri post spem salutis. Quid? in immensum crescerent hæreticorum cateruæ, exiguus ad Ecclesiam manipulus accederet? latissimos India offerret campos, colonorum non admitteretur copia? Nec hoc pro suâ pietate voluit, nec pro ratione muneris fas esse Pontifex iudicauit. Quam ergo prius prudenter, velut in experimentum, hunc recenti Religioni limitem definiuerat, tam postea beneuolè dilatauit; vt, si Deo videretur, crescente indies numero, & in Patrum locum nouâ sobole adolescente, durationem cum omni posteritate, amplitudinem cum orbis terminis adæquaret. Indulgentia Romanæ Sedis Patribus pro omine fuit. Plures inde cum lectissimi iuuenes, tum viri ætate ac sapientiâ graues adoptati: Societas instar fluminis, per fractis aggeribus, exundare latius cœpit. Quis hîc Ignatio sensus, cum in eum ferè modum multiplicari suos cerneret, quo suorum turbam sectatorum Seruator auxisset? decem ille principio; CHRISTVS duodecim selegit. Mox ad hos additi duo & septuaginta; Ignatio sexaginta concessi, pari ad priorem numerum accessione. Tandem infinitos Euangelij Præcones orbis habuit, spes erat & Socios sine numero fore. Libet sanè vel hoc nomine diuinæ benignitati referre gratias, quòd quorum maximè vitam nobis imitandam proposuit, eorum similes dederit progressus.

*Sociorum
numerus
crescit ad
modum di-
scipulorū
CHRIS-
TI.*

CAPVT TERTIVM.

Tertium Societatis incrementum sub sancto Ignatio.

VTi res, quas terra gignit, ita Regna Resque publicæ se sensim efferrunt. Vt Roma gentium caput fieret, septingentis annis opus fuit: tamen, si progressum cum annis conferas, ætatem, inquit ille, vltra putes. Velocior Alexandro victoriarum cursus. At quantis exercitiis quotam terrarum partem subegit? Asiæ, vt nunc est, non maximam. Plus Christiana virtus potuit. Pauci piscatores orbem non multò tardiùs, quàm peragrari posset, Deo subdidere. Ita vltra Regna atque Imperia suos Ecclesia limites protulit, & vbi nulla trophæa steterant, sua signa collocauit. Licetne cum huius progressibus variorum Ordinum incrementa conferre? Eodem & auctore conditi, & adiutore promoti, non parum de amplitudine participarunt. Sed id Ignatio indultum Marcellus II. Papa iudicauit, vt inter omnes, quorum operâ in instituendis Ordinibus diuina Sapiencia vsa est, nemo, dum viuere, tantam familiæ suæ, quantam ille, dilatationem viderit. Fuerunt alia secundæ quidem, & sub ortum suum, instar fontium recens prorumpentium è terrâ, quæ patuit via, se diffudere: sed Fundatorum auspiciis pleræque vix aliquot Regnorum fines, pauca vnâ orbis partem excessere. Quid Societas? extremas terras, extrema peruagata maria. vbiq; gentium non sedes modò, sed & Prouincias habuit. in Europâ nouem; vnâ in Asiâ (sed quàm vastam?) Indiam, vltimos ho-

Florus L. 4.

*Ignarius
suum Or-
dinem la-
tus quàm
vltus Fun-
dator pro-
pagatum
videt.
Hist. Societ.
lib. 1. 5.
Societas
vino Igna-
tio per
quatuor
mundi
partes dif-
fusa.*